

Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 124/2022: MARK DEBONO (KI. 618961M), LAURA SAMMUT (KI. 576543M), GASTON AGIUS FERNANDEZ (KI. 530254M), EDGAR SAMMUT (KI. 282235M), MIKO GAIGER (KI. 176613L), ANNE MARIE CARABOTT (KI. 464563M), DR. ANDREW CHETCUTI GANADO (KI. 352272M) U N-NUTAR DR. JOHN CACHIA ZAMMIT (KI. 482558M) V. VICTOR CAMILLERI (KI. 720649M)

(AMMONT DOVUT – KAPITOLU GHAS-SUBIZZJONI)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

4 ta' Marzu 2024

IL-QORTI,

wara li rat ir-rikors ta' Mark Debono, Laura Sammut, Gaston Agius Fernandez, Edgar Sammut, Miko Gaiger, Anne Marie Carabott, Dr. Andrew Chetcuti Ganado u n-Nutar Dr. John Cachia Zammit (lkoll "ir-rikorrenti") ipprezentat fit-13 ta' Ġunju 2022¹ li permezz tiegħu talbu lil Victor Camilleri ("l-intimat") sabiex jidher fid-data appuntata għas-smiegħ u jghid 'l għaliex m'għandux jiġi kkundannat li:

'jhallas lill-atturi s-somma ta' sebat elef Ewro, tmien mija, tlieta u tmenin Ewro u ħamsa u ħamsin ċenteżmu (€ 7,883.55) rappreżentanti somma li l-atturi għaddewlu bħala depożitu sabiex jeżegwixxi l-ftehim li intrabat magħhom sabiex isir it-tibdil fil-lift komuni li qed jiġi użat fil-blokka t'appartamenti su ċitat, liema xogħol kellu jiġi eżegwit sas-27 ta' Jannar 2020 u dan baqa' ma sarx. Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-ittra uffiċjali numru 1789/2021 u bl-imghaxijiet legali mid-data tan-notifika tal-imsemmija ittra uffiċjali u b'riserva għal kull azzjoni għad-dannu lilhom spettanti kontrih, bl-intimat ikun inġunt in subizzjoni'

wara li rat li bl-Ordni *in camera* tagħha tas-26 ta' Lulju 2022² maħruġa skond l-Art. 173(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta l-Qorti *inter alia* ordnat lill-intimat sabiex jekk

¹ Fol 1

² Fol 3

jixtieq jikkuntesta t-talbiet tar-rikorrenti jagħmel dan billi jipprezenta risposta entro għoxrin (20) ġurnata li jiġi notifikat bir-rikors promotur u b'dik l-Ordni,

wara li rat li peress sa dakinhar il-proċeduri bil-miktub baqgħu mhux magħluqa, fit-30 ta' Jannar 2023 il-Qorti ħarġet Ordni ai termini tal-Art. 963(3) tal-Kap. 12 bi struzzjonijiet lir-rikorrenti sabiex jipproċedu bit-tentattivi tagħhom li jinnotifikaw lill-intimat skond il-liġi sabiex jevitaw d-deżerzjoni tal-kawża³,

wara li rat li peress sa dakinhar il-proċeduri bil-miktub baqgħu mhux magħluqa minkejja l-Ordni tagħha tat-30 ta' Jannar 2023, fl-4 ta' April 2023 il-Qorti ħarġet Ordni ai termini tal-Art. 963(3) tal-Kap. 12 u ddikjarat li ser tiddikjara l-kawża deżerta b'digriet fil-miftuħ fis-seduta tas-17 ta' April 2023⁴,

wara li rat li fis-seduta tas-17 ta' April 2023 id-difensur legali tar-rikorrenti talab lill-Qorti sabiex tirrevoka *contrario imperio* l-Ordni tal-4 ta' April 2023 u l-Qorti laqgħet it-talba⁵,

wara li rat li l-intimat ġie notifikat bir-rikors promotur bil-mezz tal-pubblikazzjoni u affissjoni fis-16 ta' Novembru 2023⁶,

wara li rat li l-intimat baqa' ma daħħal l-ebda risposta fil-perjodu stipulat,

wara li semgħet ix-xhieda ta' Mark Debono mogħtija fid-19 ta' Frar 2024⁷,

wara li rat li fl-istess seduta l-intimat ma deherx u ġie pprezentat mir-rikorrenti bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti kapitolu għas-subizzjoni tal-intimat⁸,

wara li rat illi l-intimat għal darb' oħra naqas milli jidher fis-seduta tal-4 ta' Marzu 2024 meta l-kawża kienet differita għas-subizzjoni tiegħu,

wara li rat id-dokumenti kollha li ġew esebiti fil-kors tal-kawża,

qed tagħti din is-

Sentenza

1. Ir-rikorrenti qed jitolbu mill-intimat is-somma ta' € 7,883.55 rappreżentanti somma li għaddewlu bħala depożitu sabiex jeżegwixxi ftehim milħuq magħhom għat-tibdil fil-lift komuni li qed jiġi użat fi blokka t'appartamenti, liema xogħol kellu jiġi eżegwit sas-27 ta' Jannar 2020 iżda baqa' ma sarx. Qed jitolbu ukoll l-ispejjeż inklużi dawk tal-ittra uffiċjali numru 1789/2021.
2. L-intimat, notifikat skond il-liġi, baqa' ma daħħal l-ebda risposta. Fis-seduta tad-19 ta' Frar 2024 l-intimat ma deherx u ġie pprezentat mir-rikorrenti bl-awtorizzazzjoni

³ Fol 10

⁴ Fol 12

⁵ Fol 16

⁶ Fol 24

⁷ Fol 28

⁸ Fol 29

tal-Qorti kapitolu għas-subizzjoni tal-intimat⁹. Fil-kapitolu, ir-rikorrenti talbu lill-intimat 'jipprova bil-gurament li huwa debitur tar-rikorrenti fis-somma u għar-raġunijiet indikati fir-rikors'. Il-kawża imbagħad thalliet għas-subizzjoni tal-intimat għall-4 ta' Marzu 2024.

3. L-intimat għal darb' oħra naqas milli jidher fis-seduta tal-4 ta' Marzu 2024 u dan sabiex iwieġeb għad-domanda tar-rikorrenti.

Il-liġi u l-kazistika kif applikabbli għall-intimat f'din il-kawża

4. L-Artikolu 171(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jtratta t-*"tmexxija fil-Qrati Inferjuri"* jipprovdi testwalment kif ġej:

'171 (2). Il-kawża għandha titmexxa sommarjament skont l-artikolu 215.'

5. L-Artikolu 215 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta imbagħad jipprovdi b'riferenza għall-Qrati Inferjuri illi:

'215. Il-qrati msemmijin fl-artikolu 213 għandhom imexxu sommarjament bl-akbar heffa li tkun kompatibbli mal-amministrazzjoni tajba tal-ġustizzja, u għandhom iħarsu id-dispożizzjonijiet ta' dan it-Titolu, sa fejn dawn id-dispożizzjonijiet jistgħu joqogħdu mal-mod li bih għandu jitmexxa fil-qrati hawn fuq imsemmija bħal ma jingħad hawn fuq.'

6. L-Artikolu 702(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jiddisponi kif ġej:

'702 (1). Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u fil-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) fil-kompetenza tagħha inferjuri, it-talba mill-attur għas-subizzjoni tal-konvenut issir fl-avviż imsemmi fl-artikolu 171.'

7. L-Artikolu 699 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta però jipprovdi ukoll illi:

'699 (1). Fil-qrati kollha ta' kompetenza ċivili, il-kapitoli jsiru bil-miktub. Il-kapitoli għandhom jiġu approvati mill-qorti.

(2) Il-kapitoli għandhom jiġu pprezentati lill-qorti waqt is-smiġh tal-kawża għalbiex jiġu approvati'

8. L-Artikolu 713 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid illi:

'713. Il-prova bil-mezz tas-subizzjoni tista' f'kull każ issir sew qabel kemm wara li jinġiebu provi oħra, sew fil-qorti tal-ewwel grad kemm fil-qorti fi grad ta' appell.'

⁹ Fol 29

9. It-talba għas-subizzjoni tal-intimat saret mir-rikorrenti kemm fir-rikors promotur u kif ukoll fis-seduta tad-19 ta' Frar 2024.
10. Issa skond l-Artikolu 702(3)(b) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta *inter alia*, jekk il-parti, msejja għas-subizzjoni, ma tidhirx fil-jum mogħti għas-smiġh tal-kawża u l-pretenzjoni miġjuba quddiem il-Qorti tkun ta' aktar minn ħames mija u tnejn u tmenin euro u erbgha u tletin ċenteżmu (€ 582.34), kif inhu l-każ f'din il-kawża:
- ‘ 702 (3)(b) ... il-Qorti għandha tħalli l-kawża għal darb'ohra ... u l-kapitoli kif ikunu ġew imnizzlin mill-qorti jitqiesu mistqarra kemm-il darba l-parti li tagħha tintalab is-subizzjoni, mingħajr ma tingieb raġuni tajba għal dak in-nuqqas, terġa' tonqos li tidher fil-jum li għalih il-qorti tkun halliet il-kawża kif intqal. ‘
11. Kif ingħad iżjed 'l fuq, wara li ġie pprezentat il-kapitolu għas-subizzjoni tal-intimat fis-seduta tad-19 ta' Frar 2024, din il-Qorti halliet il-kawża għas-seduta tal-4 ta' Marzu 2024 sabiex l-intimat iwieġeb għad-domanda tar-rikorrenti.
12. Meta fis-seduta tal-4 ta' Marzu 2024 l-intimat naqas għal darb' ohra milli jidher sabiex iwieġeb għad-domanda tar-rikorrenti huwa effettivament ammetta illi huwa debitur tar-rikorrenti fir-rigward tal-ammont mitlub u għar-raġunijiet indikati fir-rikors.
13. Fil-kawża **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Qorti tal-Appell Ċivili, 181/97/01JSP deċiża fit-28 ta' April 1998) il-Qorti tal-Appell qalet illi
- “din ic-ċirkustanza hi ħafna rilevanti għaliex tisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova possittiva li l-ammont reklamat mill-attur kien dovut lilu għal raġunijiet minnu pretiżi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non-kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.”*
14. Kif ingħad mill-Qorti tal-Appell (Inferjuri) fis-sentenza **Noel Sultana v. Tony Xerri** (App. Nru. 7/2009/1 PS – 07.07.2010):
- “ ... huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'kazijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-inflwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali rizervata lill-gudikant fil-mertu... ghalkemm in-nuqqas ta' twegiba għal kapitolu tagħmel prova possittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oggett tat-talba mhux sufficjentement suffragat minn elementi ohra ta' prova akkwiziti mill-process. “*
15. Il-Qorti tal-Appell (Superjuri) qalet ukoll fis-sentenza **James Trapani v. Vincent Cilia** (28.04.2000) illi:

"ghalkemm il-kapitoli jitqiesu konfessati pero dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga prodotta quddiem il-Qorti."

16. Ir-rikorrenti ma strahewx biss fuq l-ammissjoni prezunta tal-intimat izda ressqu ukoll xhud u cioe lir-rikorrent **Mark Debono**, li fis-seduta tad-19 ta' Frar 2024 fost affarijiet ohra kkonferma li l-ammont mitlub kien għadu dovut.
17. Il-Qorti hija għalhekk iżjed minn sodisfatta illi l-intimat huwa debitur tar-rikorrenti fis-somma mitluba. Fir-rigward ta' spejjeż il-Qorti però tara li ma tistax takkolji t-talba sabiex tikkundanna lill-intimat iħallas ukoll l-ispejjeż tal-ittra ufficjali bin-numru 1789/2021 stante illi ma tressqet l-ebda prova tiegħu. Inoltre għall-istess raġuni t-talba għall-ħlas tal-imghaxijiet legali sejra tigi akkolta biss fis-sens illi dawn sejrjn jitqiesu li bdew jiddekorru mid-data tal-prezentata tar-rikors promotur u mhux, kif mitlub, mid-data tan-notifika tal-ittra ufficjali stante illi prova ta' din l-ittra hija mankanti mill-proċess.

Deċiżjoni

18. Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tiddisponi minn din il-kawża billi:

- 1. tiddikjara li l-intimat huwa debitur tar-rikorrenti fis-somma ta' sebat elef, tmien mija, tlieta u tmenin euro u ħamsa u ħamsin ċenteżmu (€ 7,883.55) rappreżentanti somma mgħoddija lil mir-rikorrenti bhala depożitu sabiex jeżegwixxi ftehim rigward tibdil fil-lift komuni li qed jiġi użat fi blokka t'appartamenti, liema xogħol kellu jiġi eżegwit sas-27 ta' Jannar 2020 izda baqa' ma sarx**
- 2. tikkundanna lill-intimat iħallas din is-somma lir-rikorrenti bl-imghax legali dekoribbli mid-data tal-prezentata tar-rikors promotur sad-data tal-effettiv pagament.**

Bl-ispejjeż tal-kawża kontra l-intimat għajr għal dawk li saru in konnessjoni mal-ittra ufficjali msemmija.

V.G. Axiak
Maġistrat

Y.M. Pace
Dep. Registratur